

ŠIFRY A PSEUDONYMY V ČASOPISECH ZAHRANIČNÍHO ODBOJE 1914-1918 (1920)

Následující soupis usiluje o zpřehlednění šifer a pseudonymů užívaných příslušníky čs. zahraniční akce v odbojových časopisech vydávaných v Anglii, Francii, Itálii, Rusku a Spojených státech amerických během první světové války a ještě několik let po jejím skončení. Jde zejména o časopisy legionářské, ale také krajanské (Francie, USA) nebo tzv. návratové časopisy vydávané na lodích, jimiž byli čs. vojáci transportováni do Evropy po skončení bojů. Procházení těchto – dnes málo dochovaných – periodik bylo umožněno díky knihovním fondům institucí jako Vojenský historický ústav, Národní muzeum, Národní knihovna nebo Libri prohibiti.

Zdrojem k dešifracím byly v prvním sledu tištěné příručky, jako Vopravilova souhrnná příručka Slovník pseudonymů v české a slovenské literatuře (1973) nebo Dolenského Kulturní adresář Československé republiky (1934, 1936), a dále množství poválečné literatury vydávané zvláště péčí Památníku národního osvobození. Mnoho informací bylo vytěženo z archivních materiálů, zvláště z osobních dotazníků uložených v pozůstalosti Antonína Dolenského (autora Kulturního adresáře), jehož dotazníky k biografickým heslům obsahovaly explicitní dotaz na šifry a pseudonymy užívané autorem. Další informace byly získány z archivu projektu Československo – biografie, a to jak z publikované verze (sešitově vycházelo od roku 1936), tak z jeho nepoužité části, která byla mnoho let uchovávána v knihovně katedry žurnalistiky (nyní Fakulta sociálních věd). Nepoužitý oddíl projektu je torzem, které zbylo z podkladů odložených (auto)cenzurou za Protektorátu Böhmen und Mähren, a z jehož korpusu byli vyjmuti nejen židé, ale právě také legionáři a osobnosti, které se zasloužily o československý stát.

Pro účely výzkumu byly podrobně prolistovány také poválečné legionářské časopisy Československý legionář, Moravský legionář, Legie nebo deník Národní osvobození. Zde se jednalo zvláště o zachycení vzpomínek a nekrologů jednotlivých osob. Rovněž bylo využito vystavení těchto časopisů v systému Kramerius zpravovaném Národní knihovnou ČR, kde je možné cíleně vyhledávat jednotlivá jména nebo dokonce šifry. Snahou bylo zaznamenat u každé jednotlivé šifry a pseudonymu také výskyt v příslušném časopise a roce. V několika případech se nám však nepodařilo dohledat křestní jméno autorů.

Léto 2021

Daniel Řehák

-A- – Jaroslav Kratochvíl (Volnost 1920)

A. B. – Aleš Brož (Bohemian Review 1916 + Československá samostatnost 1916-1917 + Čechoslovan 1917)

A. B. – Aleš Blažek (Československé besedy 1918 + Československý denník 1918)

A. C. – Arnošt Cechmajstr (Karabáč 1916)

d'Amery, Jean Lutobor – Jan Grmela (Fleurs nationales / Květy národní. Trilogie. Paříž 1915)

Ausobský, Eliáš – Rudolf Jaromír Pšenka (V Boj! 1917)

A. V. – Antonín Veselý (L'Indépendance Tchèque 1915)

B. – Edvard Beneš (La Nation Tchèque 1916-1917)

B.-Ferry, K. – Karel Bergmann (Bulletin de la Colonie Tchèque de France, Volontaires Tchéques 1917)

Barkas, Ing. J. – Karel Čáská (Čechoslovák 1915-1916 + Čechoslovan 1915-1917)

Bezpráv, Petr – František Lonský (Sibiřské písně Petra Bezpráva. Sloky revoluční dle Petra Bezruče. Vladivostok 1919)

Bělský, Dr. E. – Edvard Beneš (Čechoslovák 1916)

Bělský, Dr. Eduard – Edvard Beneš (spis T. G. Masaryk, 1916)

Bělský, Eduard – Edvard Beneš (Československá Samostatnost 1916, 1918)

Bielsky, Edouard – Edvard Beneš (La Nation Tchèque 1915-1916)

B. P. – Bohdan Pavlů (Čechoslovák 1915-1917 + Československý denník 1918)

Brutus – Karel Pergler (Spravedlnost...roky...)

Butka – Josef Kopta (československý denník 1918)

Butka, O. – Josef Kopta (Čechoslovák 1917)

Cehovský, Major – František Čehovský (Československý denník 1919)

Celda – Celestin Zajíček (československá samostatnost 1918)

Cr. – Vilém Crkal (L'Indépendance Tchèque 1915)

CR. – Vilém Crkal (L'Indépendance Tchèque 1915)

Dobrovolný, Fr. – Josef Dobrovolný (Vestník 1918)

Dobrovolný, Jos. Fr. – Josef Dobrovolný (Vestník 1918)

Dobrovolný, Dr. J. Fr. – Josef Dobrovolný (Československý denník 1918-1919)

drimč – Dr. Ivan Markovič (Československá samostatnost 1918)

- Dr. Ika** – Rudolf Raše (Československý voják 1917 + Československý denník 1918-1920)
- Dr. Ing. J. R., Dynamitka Kyštým** – Josef Roubínek (Československý voják 1918-1919)
- Dr. J. K.** – Josef Kudela (Čechoslovák 1917 + Československý voják 1917 + Československý denník 1918-1919)
- dr. K.** – Josef Kudela (Československé besedy 1918)
- Dr. V. St.** – Dr. Vladimír Stanko, vl. jm. Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1915, 1917)
- Dyrich, Jos.** – Josef Dürich (Čechoslovan 1917)
- Eisenberger, Dr. A.** – Josef Alexej Eisenberger-Horák (Československý denník 1918-1919)
- E. B.** – Edvard Beneš (L'Indépendance Tchèque 1915 + Československá Samostatnost 1916 + La Nation Tchèque 1915-1916)
- E. D.** – Ernst Denis (La Nation Tchèque 1915-1917)
- ek.** – Adolf Kubiček (Hanák 1919)
- ek.** – Ján Janček (Slovenské hlasy 1919)
- E. K-n.** – E(...) Kolban (Československý denník 1919)
- E. M.** – Emanuel Moravec (Československý voják 1918-1919 + Návrat 1920)
- Emile U.** – Emil Ulrych (Bulletin Mensuel 1916 + Hlídka zajatců 1917)
- Emil U.** – Emil Ulrych (Československá samostatnost 1917 + Zpravodaj 1917)
- Fedor** – Fedor Kovářík (Čechoslovák 1915)
- Felčar Matějka** – František Matějka (Československý denník 1918, 1920)
- Fer. R.** – Ferdinand Richter (Československý denník 1918)
- Ferry, K. B.** – Karel Bergmann (Bulletin de la Colonie Tchèque de France, Volontaires Tchèques 1917)
- fnk.** – Pavel Fink (Československý denník 1919)
- Fnk.** – Pavel Fink (Československý denník 1919-1920)
- F. R.** – Ferdinand Richter (Československý denník 1918 + Vestník 1918)
- Fr. Sř.** – František Syřiště (Československý denník 1919-1920)
- F. S.** – František Langer (Kalendář 1. střelc. Pluku J. Husa na r. 1919)
- F. Sř.** – František Syřiště (Československý denník 1918, 1920)
- F. T.** – František Trávníček (Československý denník 1918)
- F. T.** – František Turek (Československý denník 1918)
- gler** – Karel Pergler (Československá samostatnost 1915)
- H.** – František Hlaváček (Československá samostatnost 1917-1918)
- Hanar, Mojmír** – Jan Grmela (L'Indépendance Tchèque 1915)
- Hký.** – Karel Horký (Poděbradka 1917)
- Hlaváček, Francois** – František Hlaváček (La Nation Tchèque 1918)
- Hradecký** – Tomáš Garrigue Masaryk
- Ch-ř** – Josef Chmelař (Československý denník 1918 + Titan 1920)
- Ika** – Rudolf Raše (Československý denník 1918-1920 + Vestník 1918)
- I. Mě.** – Ivan Markovič (Československá samostatnost 1918)
- Ing. R. H.** – Richard Hoffmann (Heimat 1920)
- Jak** – Jaroslav Kratochvíl (Hanák 1919 + Návrat 1920)
- Jak-** – Jaroslav Kratochvíl (Hanák 1919)
- Jak-** – Jaroslav Kratochvíl (Hanák 1920)
- Jarka** – Jaroslav Košar (V Boj! 1916)
- J. D.** – Josef Dýma (Čechoslovák 1915-1916 + Čechoslovan 1916 + Československý denník 1918-1919 + Vestník 1918)
- J. D-a** – Josef Dýma (Československý denník 1918)
- Ježek** – Jaroslav Egon Vojan (V Boj! 1916)
- Ježek, J.** – Jaroslav Egon Vojan (V Boj! 1916)
- J. F. D.** – Josef Fr. Dobrovolný (Československý denník 1919)
- J. Fr. D.** – Josef Fr. Dobrovolný (Vestník 1918 + Na stráž 1919 + Československý denník 1919-1920)
- J. F. S.** – Jaroslav František Smetánka (The Bohemian Review 1917-1918)
- J. H.** – Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1917)
- jhk.** – Jaroslav Hrbek (Československý denník 1918-1920 + Na stráž 1920)
- jhk** – Jaroslav Hrbek (Československý denník 1918-1919)
- J. Ch.** – Josef Chmelař (Československý denník 1918)
- Jičínský, J. Rudiš** – Ivan Rudiš (Čechoslovák 1915)
- J. J. ml.** – Ján Janček (Slovenské hlasy 1919)

- J. K.** – Jaroslav Kratochvíl (Návrat 1920)
- jkb.** – Julius Kolb (Československý denník 1919-1920)
- Jkb.** – Julius Kolb (Československý denník 1919-1920)
- J. R.** – Jan Richter (Vestník 1918) – Japonsko
- Judr. B. P.** – Bohdan Pavlů (Čechoslovák 1917)
- Ju. Kda.** – Jiří Klecanda (Čechoslovák 1915)
- J. Z.** – Josef Mach (V Boj! 1916)
- J. Ž. M.** – Jozef Žák-Marušiak (The Bohemian Review 1918)
- K.** – Josef Kudela (Československý voják 1917 + Československé besedy 1918 + Československý denník 1918-1920 + Vestník 1918 + Na stráž 1919)
- K.** – (křestní jméno nezjištěno) Kořínek (Prvosenky 1917)
- K.** – Josef Kudela (Československý voják 1917)
- Karel B.** – Karel Bergmann (Bulletin de la Colonie Tchèque de France, Volontaires Tchéques 1917)
- Kda** – Jiří Klecanda (Čechoslovák 1915)
- K. E. Šarp** – Vojtěch Prašek (Československý voják 1917)
- K. F.** – František Bednařík (Prvosenky 1917)
- Klement, Viktor** – Josef Mach (V Boj! 1916)
- Klín, J.** – Josef Kudela (Čechoslovan 1916 + Čechoslovák 1917)
- K. N.** – Karel Nedoma (Čechoslovák 1916)
- Koban, E.** – E. Kolban (Československý denník 1919) – jde o chybu
- KoDr. Kopásek** – Bohumil Konopásek (Československý denník 1918)
- Konopásek, Dr.** – Bohumil Konopásek (Československý denník 1918)
- Kouřimský, V. H.** – Václav Hnátek (V Boj! 1916)
- Křížek, Dr.** – Otto Křížek (Československý denník 1919)
- Kta.** – Josef Kopta (československý denník 1918)
- Kubík, L.** – Josef Kudela (Čechoslovák 1917)
- Lenděl, Evžen** – Eugen Lengyel (...Tylint – časopis týlového intendanta...rok...)
- Letovický, Jaromír** – Jaromír Kraus (Československá samostatnost 1917)
- L. S.** – Lev Sychrava (Československá samostatnost 1916-1918 + La Nation Tchèque 1916-1918 + Zpravodaj 1917 + Vestník 1918)
- L. Sch.** – L. Schwarz (Volné listy 1917)
- Lutin, J.** – Jan Skalický (L'Indépendance Tchèque 1915)
- Lutobor d'Amery, Jean** – Jan Grmela (Fleurs nationales / Květy národní. Triologie. Paříž 1915)
- L. V. T.** – Louis V. Tuček (Čechoslovan 1916)
- M.** – Emanuel Moravec (Československý voják 1918)
- Marek, Jan** – Ivan Markovič (Československá samostatnost 1918)
- Marek, Ján** – Ivan Markovič (Čechoslovák 1916-1917)
- Mařín, Jiří** – Ferdinand Písecký (Čechoslovák 1916-1917 + Československá samostatnost 1918 + Čechoslovan 1916)
- Mašín, Jiří** – Ferdinand Písecký (Čechoslovák 1917) – jde o chybu
- Mč.** – Ivan Markovič (Československá samostatnost 1918)
- mek.** – Karel Tomek (Pinzeta 1919)
- mek.** – Karel Tomek (Pinzeta 1919)
- Mojmír** – Josef Dýma (Čechoslovák 1916 + Čechoslovan 1916, 1919)
- Nezmar** – Jaromír Špaček (Čechoslovák 1915-1916 + Československý denník 1918)
- Nobilis, Petr** – Josef Nemasta (V Boj! 1916 + Čechoslovák 1917 + Československé besedy 1918)
- Olševský, Luděk** – Josef Kopta (Čechoslovan 1917 + Československý voják 1917 + Československá samostatnost 1918)
- Olševský-Butka, Luděk** – Josef Kopta (Čechoslovan 1915, 1917 + Čechoslovák 1917)
- Olšovský, Luděk** – Josef Kopta (V Boj! 1916)
- Oupický, Jarka** – Jaroslav Křovina (Prvosenky 1917)
- Pa** – Josef Patejdl (Čechoslovák 1917 + Československý denník 1918)
- Pat** – Josef Patejdl (Československý denník 1918)
- P. B.** – Jan Grmela (L'Indépendance Tchèque 1915)
- Petr Bezpráv** – František Lonský (Sibiřské písně Petra Bezpráva. Sloky revoluční dle Petra Bezruče. Vladivostok 1919)
- Petr Nobilis** – Josef Nemasta (V Boj! 1916 + Čechoslovák 1917 + Československé besedy 1918)
- Pl.** – Antonín Pavel (Československý denník 1918)
- P. M.** – Prokop Maxa (Čechoslovák 1917)

- Ppk.** – Jaroslav Papoušek (Čechoslovák 1917)
- Ptáček, A.** – Josef Dýma (Čechoslovan 1916)
- P. V.** – Pavel Varsík (Československá samostatnost 1918)
- Pvl.** – Antonín Pavel (Československé besedy 1918 + Československý voják 1918 + Československý denník 1918-1920 + Na stráž 1920)
- r.** – Josef Dýma (Čechoslovan 1918)
- R.** – Jan Richter (Vestník 1918) – Japonsko
- R.** – Josef Vladimír Roubal (Československý denník 1918-1919)
- Radechovský, Ladislav** – Ladislav K. Vlášta (Čechoslovan 1917)
- Rien** – Ferdinand Šešín (Československý denník 1919...přetisk post mortem)
- R. J. P.** – Rudolf Jaromír Pšenka (V Boj! 1916)
- R. K.** – Rudolf Kepl (Československá samostatnost 1916 + La Nation Tchèque 1916-1917)
- RI.** – Josef Robl (Československý denník 1919)
- R. M.** – Rudolf Medek (Československý voják 1917)
- Robl.** – Josef Robl (Československý denník 1919)
- S.** – L. Schwarz (Volné listy 1917)
- Seba, Jan** – Jan Šeba (Čechoslovák 1917)
- Senický, Janko** – Eugen Lengyel
- Skalák, Jaroslav** – Jaroslav Císař (V Boj! 1917)
- Skoták** – Alois Skoták (Československý voják 1917 + Československý denník 1918)
- Ský** – Jan Skalický (Bulletin Mensuel 1916 + Československá samostatnost 1916 + Bulletin de la Colonie Tchèque de France, Volontaires Tchéques 1917)
- Slasek, V.** – Václav Slášek (Návrat 1920)
- Slezák Mojmir** – Josef Dýma (Čechoslovan 1916)
- Snepp, F. K.** – Ferdinand Šnepp (Čechoslovan 1917)
- Solar, Jan** – Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1917)
- Spilit, Fr.** – František Štilip (Československý voják 1917)
- Sršeň, Janko** – Ján Janček (Čechoslovák 1916 + Čechoslovan 1917 + Slovenské hlasy...roky + Slovenský sokol 1917 + Rozprávky z vojny, 1917)
- st.** – Václav Kůst (Československý denník 1919)
- st.** – Václav Kůst (Československý denník 1919-1920)
- Stanko, Dr. Marek** – Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1916)
- Stanko, Dr. Vladimír** – Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1916-1917)
- St. K.** – Stanislav Kovář (Československý denník 1918-1919)
- St. O.** – Štefan Osuský (La Nation Tchèque 1917-1918)
- Svěcený, Z. A.** – Jaroslav Egon Vojan (V Boj! 1916)
- Sychrovský, Jarka** – Jaroslav Moczigemba (Prvosenky 1917)
- Sylva** – Florian Zapletal (Čechoslovák 1915-1917 + Československé besedy 1918 + Československý denník 1918)
- Šarp, K. E.** – Vojtěch Prášek (Československý voják 1917 + Český revolucionář 1917)
- šek-** – Vojtěch Prášek (Český revolucionář 1917)
- Šíp** – František Šíp (Československý denník 1918)
- ŠÍP** – František Šíp (Československý denník 1918)
- Š. O.** – Štefan Osuský (La Nation Tchèque 1916)
- (...**Špás, Václav** – Václav Evžen Mágr (Kypjatok 1917)
- T.** – František Trávníček (Československý denník 1918)
- Tanu** – Louis Eisenmann (La Nation Tchèque 1917)
- T. G. M.** – Tomáš G. Masaryk (La Nation Tchèque 1915-1916)
- U.** – Emil Ulrych (Duch dobrovolce 1919)
- Ulrich, Emil** – Emil Ulrych (Návrat 1920)
- V. B.** – Vojta Beneš (Čechoslovák 1917 + Čechoslovan 1917 + The Bohemian Review 1918)
- vhk.** – Vojtěch Holeček (Československý voják 1917 + Československý denník 1918-1920)
- vhk.** – Vojtěch Holeček (Československý denník 1918)
- vhk-** – Vojtěch Holeček (Československý denník 1918-1919)
- Víra, Dr. L.** – Josef Víra (Československé besedy 1918 + Československý voják 1918)
- Vjn.** – Jaroslav Egon Vojan (Jednou za čas 1915-1916 + Slavie 1915-1916)
- Vlk., Jiří** – Jiří Vlkovič (Čechoslovák 1916-1917)
- V. N.** – Vladimír Nosek (Československá samostatnost 1916-1918)
- Vojnar, Ondrej** – Jaroslav Hašek (Čechoslovan 1917)

V. R. – Josef Vladimír Roubal (Československý denník 1918 + Návrat 1920)

Vraštil, Míla – Miloslav Niederle (Československá samostatnost 1917-1918 + Vyhnančovy písničky, New York 1918 – sbírka básní)

Záborenský, Jeník – Jan Laška (V Boj! 1918)

Zahorák – Janko Jesenský (Čechoslovan 1915, 1917 + V Boj! 1918)

Záhorák – Janko Jesenský (Československý denník 1918)

Zachrtadán, Jan – Josef Mach (V Boj! 1916)

Záruba, Ladislav – Josef Logaj (Československá samostatnost 1918 + V Boj! 1918)

+++

Ю. Кда. – Jiří Klecanda (Čechoslovák 1916)

Юрий Клесанда – Jiří Klecanda (Čechoslovák 1915)

К – Josef Kudela (Československý denník 1919)

Т. Г. Масарикъ – Tomáš G. Masaryk (Čechoslovák 1916...)

Проф. Оома Масарикъ – Tomáš G. Masaryk (Čechoslovák 1917)

Б. П. – Bohdan Pavlů (Čechoslovák 1915-1917)

Богданъ Павлч – Bohdan Pavlů (Čechoslovák 1915-1916)

П. – Bohdan Pavlů (Čechoslovák 1916)

И. К. Сибириакъ – Josef Kudela (Čechoslovan 1917 + Russkij Invalid 1917)

ВОСКОВЕЦЪ – Václav Vilém Voskovec-Wachsmann (Čechoslovák 1916)